БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР НЭГЭДЭГТЫ!

НОЯБРЬ
16
четверг
1939 он
№ 264 (2964)
Сан 10 мунгэ.

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

Коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй сталинска блок

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин XXII ойн баяртай хүхюун үдэр, городууд ба деревнинүүдэй площадьнууд ба улицануудые дүүргэһэн демонстрантнуудай колоннонуудай дээгүүрэнь, большевигүүдэй партиин Центральна Комитедэй лозунгнуудтай тугууд намилзаба:

— Манайороной Конституци, илаһан социализмын Конституци ба бодото демократизм мандаг!

— Ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй һунгалтанууд дээрэ коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй блок мандаг!

Эдэ лозунгнууд доро, манай орон дотор һунгуулиин кампани үдэрһөө үдэртэ бүри хүсэтэйгөөр дэлгэрэнэ. Хизаарай, областной, районно, городской, хүдөөгэй һунгуулиин комиссинууд, тэрэшэлэн бүхы нютагүүддахи ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин комиссинууд эмхидхэгдэһэн ба массын дунда энергичнэ хүдэлмэреэ ябуулажа эхилэһэн байна. Һунгуулиин участогууд хүдэлмэрилжэ эхилэбэ. Городской, районно ба сельскэ Соведүүд һунгагшадай списогуудые зохёожо байна. Һунгуулиин кампаниин большевистскэ агитаторнуудай ба активистнуудай арми улам бүри үргэдэжэ ба ургажа байна.

Мүнөө, һунгалтануудта бэлэдхэлэй эгээл харюусалгатай үе — депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ эхилэбэ. Үсэгэлдэр. Москвагай ба Ленинградай ажалшад, областной Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлжэ эхилээ. Горькодо, Ивановада, Калининда, Сталинода, Сергодо, Новороссийскодо, Николаевскада ба бусад олон городууд, селонуудта һунгалтын урда тээхи суглаанууд үнгэргэгдэнэ. Коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй сталинска блогой кандидадууд хараалагдана, юуб гэхэдэ, большевигүүдэй парти болбол һунгалтанууд дээрэ, партийнабэшэ хүдэлмэришэд, таряашад, служащинар, интеллигентнүүдтэй блокто, союзда выступална. Большевигүүдэй парти болбол партийнабэшэнүүдһээ таһаранагүй, депутадуудта кандидадууд хадаа коммунистнуудта, мүн партийнабэшэнүүдтэ нийтэ байха ёһотой.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүдэлмэришэд, таряашадай союз хадаа агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин илалтын түлөө тэмэсэл соо байгуулагдаа. Гражданска дайнай гал түймэр соогуур, ажахын фронтнууд дээрэ, энэ союз бэхижэе. Ороной социалистическэ индустриализациин ба коллективизациин гигант ехэнүүд байгуулалтын хүдэлмэринүүдтэ, партийнабэшэ ажалшад хадаа Ленин-Сталинай партиие тойрон нягтаар жагсаһан байна. Манай партиин туг доро ба тэрээнтэй хамта, советскэ арад хадаа сталинска табанжэлнүүдые амжалтатайгаар бэелүүлнэ. Манай орондо социализмын илалта хадаа бүхы советскэ арадай моральна ба политическэ нэгэдэлдэ хүргэһэн байна. Тиигээд энэ үндэһэ һуури дээрэ, коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй һунгуулиин блок бадаран мандаһан байна, энэ хадаа СССР-эй Верховно Соведтэ, союзна ба автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ һунгалтанууд дээрэ Толотомо, гайхамшаг илалта туйлаһан байна.

Нютагуудахи Соведүүдтэ һунгалтанууд дээрэ, коммунистнууд болбол бүхы масса ажалшадтай хамта ябана, ушарань арад ба коммунизм, эхэ орон ба коммунизм хадаа таһалашагүй нэгэ бүхэли болон бүхэжэһэн байна.

Нютагуудахи Соведүүдтэ нэгэ миллион 300 мянган депутадууд һунгагдаха. Эдэ болбол манай ороной эрхим хүнүүд — партийна ба партийна бэшэ большевигүүд байха ёһотой. Советскэ засагай жэлнүүдтэ, Ленин — Сталинай парти болбол шэнэ хүнүүдэй угаа олон кадрнуудые хүмүүжүүлээ. Дайсадтай тэмэсэлдэ хатуужаһан хүнүүд, гайхамшаг организаторнууд, манай арадай хэрэгтэ хизаарлашагүй үнэн байһанаа хэрэг дээрэ харуулаһан хүнүүд болбол заводуудта, колхозуудта ба учреждениүүдтэ урган гараа. Тэдэнэй эрхимүүдэнь — сталинска хатуужалай хүнүүд, сталинска һурагшад — Соведүүдтэ һунгагдахаар достойно байна.

Депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэгшэдэй дунда — бүхы орондоо элитэ хүнүүд, политическэ деятельнүүд, ордентод ба өөрынгөө талант, шадабариин ашаар, үглөөдэр бүгэдэндэ элитэ боложо шадаха ба болохошье хүнүүд. Кандидадуудай тоодо — партийнашье, партийнабэшэшье нүхэдүүд, коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй сталинска блогой кандидадууд. Кандидадуудай дунда — хүдэлмэришэд, колхозниигууд, интеллигентнүүд, — эдэ хадаа советскэ обществын моральна-политическэ нэгэдэлэй гайхамшаг иллюстраци мүн.

Һунгуулиин сталинска закон — дэлхэй дээрэ гансаараа бодото-демократическа закон хадаа Соведүүдтэ кандидадуудые дэбжүүлхэ эрхые общественнэ организацинуудта ба ажалшадай обществонуудта хангана. Коммунистическэ организацинууд болбол кандидаадуудайгаа тухайда партийнабэшэнүүдтэй нэгэнһанал туйлажа, энэ хүдэлмэридэ имагта лэ серьезноор хандаха ба советскэ һунгагшадай агуухэ найдабарида эгээл достойно, эгээл эрхим, эгээл шалгагдамал хүнүүдые шэлэхэ ёһотой.

Депутадуудта кандидадуудые наряар зүбшэн хэлсэлгэ болбол гүрэнэй засагай, нютагуудахи органуудта харша элементнүүдэй шурган орохо замые хааха ба бюрократ болошоһон, массаһаа таһаршаһан ба ажалшадай хэрэглэлгынь хангаха тухай анхаража шадахагүй хүнүүдые Соведүүдтэ оруулхагүй байна. Московско Соведэй торжественнэ заседани дээрэ, 1939 оной ноябриин 6-да нүхэр Молотов хэлээ һэн: «Хэрбээ һунгалтанууд хадаа советскэ аппарадые бюрократическа — гутаһан ба хэрэггүй элементнүүдһээ сэбэрлэлгэ хээ һаань, энээниие шаналахагүйһөө гадна, амаршалха байнабди. ...Тэрээнтэй хамта, энээнэй тула коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй блогые алиболохоор бүхэжүүлхэ хэрэгтэй». Ажалшадай депутадуудай Соведүүд болбол һунгалтануудые үнгэргэлгын результадта, өөһэдынгөө һунгагшадтай бата барисаатай, һунгуулиин кампаниин ябажа байха үедэ массын серьезно шалгалта гараһан эрхим хүдэлмэрилэгшэдөөр бэхижүүлэгдэхэ ёһотой. Соведүүдэй составта, социалистическэ байгуулалтын амжалтануудай түлөө тэмэсэлдэ һүүлэй жэлнүүдтэ ургаһан ба Ленин-Сталинай партиин хэрэгтэ преданнэ, партиин ба советскэ засагай политикые хамгаалжа, бэелүүлжэ шадаха шэнэ хүнүүдые зоримгойгоор дэбжүүлхэ шухала.

Гайхамшаг активистнууд, гүрэнэй ба общественнэ деятельнүүд хадаа советскэ эхэнэрнүүдэй дундаһаа тон олоороо дэбжүүлэгдэнэ, тэдэнэй сүлөөлэгдэһэн талантнууданъ манай орондо хүсэтэйгөөр һалбаража байна. Советскэ патриодуудай эрхим түлөөлэгшэд сталинска блогой кандидадуудта достойно байна.

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтанууд дээрэ, бүхы голосовалагшадай 98,6 процентнь өөһэдынгөө голосуудые коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө үгөө. Союзна республикануудай Верховно Соведүүдтэ һунгалтанууд дээрэ, голосованида хабаадагшадай 99,4 процентнь сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосовалаа. Шэнэ һунгалтанууд хадаа коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй эбдэрэшэгүй, алдар солото, сталинска блогой шэнэ илалтые асараха ёһотой.

(«ПРАВДЫН» ноябриин 11-нэй түрүү бэшэгһээ).

АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ ҺУНГАЛТАНУУДТА, КОММУНИСТНУУД БА ПАРТИЙНА БЭШЭНҮҮДЭЙ БЛОК МАНДАГ!

(Агуухэ Октябрьска Социалистическэ революциин XXII ойдо зорюулагдаһан, ВКП(б)-эйн ЦК-гэй лозунгнуудһаа)

АЙМАГУУДАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ ДЕПУТАДУУДТА КАНДИДАДУУД

ТАРБАГАТАЙ

Аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ, Тарбагатайн район дотор, ноябриин 10, 11, 12-ой үдэрнүүдтэ үргэлжэлбэ. Хамтадаа 25 кандидадууд дэбжүүлэгдээ. Районой ажалшад хадаа аймагай Соведэй депутадуудай кандидадуудта достойно хүнүүдые — эрхимүүдэй эрхимүүдые дэбжүүлнэ.

Тарбагатайн сельсоведэй «Красная Заря» колхозой колхозниигуудай, һунгалтын урда тээхи хамтын суглаан болбол Аймсоведэй депутадуудта кандидат болгон, колхозойгоо член, стахановка — колхозой эгээл түрүү һаалиша, 18 наһатай, нүх. Чебунина Проскофья Изотовна гэгшые нэгэндуугаар дэбжүүлбэ. Тиигээд, солото һаалиша нүх. Чебунинагай түлөө голосуудаа, нэгэ хүн шэнгеэр, үгэхыень һунгагшадаа уряалһан байна.

Куйтунска хүсэдбэшэ дунда һургуулиин дэргэдэхи профсоюзна организациин членүүдэй, һунгалтын урда тээхи хамтын суглаан хадаа аймагай Соведэй депутадуудта кандидат болгон, энэ һургуулиин түрүү һурагша — отличница нүх. Антохина Нина Григорьевна гэгшые дэбжүүлээ. Тус селодохи колхозниигуудай суглаан хадаа аймагай Соведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн, нүх. Антохинагай кандидатурые халуунаар дэмжэбэ.

* * *

Ноябриин 11-эй үдэр, Барыкино-Ключевскын сельсоведэй «Путь Ленина» колхозой колхозниигууд болбол аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ тухай асуудалые суглаан дээрээ зүбшэн хэлсэбэ. Тус суглаан хадаа ВКП(б)-эйн айкомой нэгэдэхи секретарь нүх. Дудников Григорий Филиппович гэгшые, Аймсоведэй депутадуудта кандидат болгон дэбжүүлээ. Тэрэшэлэн, энэ үдэр, Б-Куналиин сельсоведэй «Победитель» колхозой колхозниигуудай хамтын суглаан болбол депутадуудай кандидадта — нүх. Матвеев Федор Семеновичые (аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ) дэбжүүлһэн байна.

Шевченко.

КАБАНСКА

Аймаг дотор, аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ түлэг ябажа байна. Ленин-Сталинай партиин хэрэгтэ, арадай хэрэгтэ эсэстээ хүртэр преданнэ солото хүнүүдые аймагай Соведтэ һунгаха гэһэн лозунг доро, мүнөө хэдэн түрүү хүнүүд Аймсоведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдээд байна.

Жэшээлхэдэ, Шергинскэ сельсоведэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозниигуудай, һунгалтын урда тээхи хамтын суглаан болбол аймагай Соведэй депутадуудта кандидат болгон, колхозойгоо солото опытник нүхэр Капустин Федор Васильевич гэгшые дэбжүүлһэн байна. Нүхэр Капустин болбол үрэһэ шэнжэлэлгээр ба эрхим сортын үрэһые ургуулгаар, колхоздоо 6 жэлэй туршо соо хүдэлмэрилһэн байна. Өөрынгөө колхозые ба аймагдахи бүхы колхозуудые һайн сортын үрэһөөр хангалгада гайхамшаг үүргые дүүргэһэн байна. Москвадахи, хүдөөажахын выставкэдэ хабаадаа.

40 жэлдэ һургагшаар хүдэлмэрилһэн, орденто һургагша нүхэр Антоненко Антонина Алексеева болбол, аймагай Соведэй депутадуудай кандидадта, «Красный Пахарь» колхозой колхозниигуудай хамтын суглаагаар дэбжүүлэгдэбэ. Энэ Суглаанда хабаадагшад хадаа республикын габияата һургагша нүхэр Антоненкын кандидатурые тон ехэ баярлалга ба һайшаалгаар угтажа, залуу үеые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, өөрынгөө бүхы шадабариие үгэжэ, һуралсалай гайхамшаг илалтые туйлаһан, хүндэтэ Антонида Алексеевнагай түлөө голосуудаа үгэхын ба коммунистнууд, партийна бэшэнүүдэй блогой шэнэ илалтын түлөө голосовалхые уряалһан байна.

* * *

Кабанскын районно центрдэхи хүсэд дунда һургуулиин һурагшадай ба хүдэлмэрилэгшэдэй коллективтэ болоһон, һунгалтын урда тээхи суглаан хадаа ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутадуудта кандидат болгон, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат ба комсомолой айкомой пионернүүдэй таһагые даагша нүхэр Тимофеева Веря Федоровнае дэбжүүлбэ.

— Ленинско-Сталинска комсомолоор хүмүүжүүлэгдэһэн, арадай үнэн басаган, нүхэр Тимофеевагай түлөө, нэгэ хүн шэнгеэр, голосуудаа үгэхэбди — гэжэ, эндэ абтаһан резолюци соонь бэшэгдэһэн байна.

Г. Бажанов.

ХОРИ

Энэ оной, ноябриин 9-дэ, Хориин талханай ба крупагай комбинадай коллективэйхидэй, һунгалтын урда тээхи суглаан болобо. Эндэ, аймагай Соведэй депутадуудта кандидат болгон, нүхэр Петинов Лев Сергеевичые дэбжүүлхые нүх. Киреев дурадхаба.

Нүхэр Петиновэй кандидатура нэгэн дуугаар дэмжэгдэбэ.

Мүн, элүүрые сахиха таһагай ба амбулаториин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив болбол Хориин амбулаторидо фельдшерээр хүдэлмэрилдэг нүхэр Иван Андреевич Горошковые Аймсоведэй депутадуудай кандидадта дэбжүүлээ.

МУХАРШЭБЭР

Шаралдайн сомоной, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, ВКП(б)-эйн член, нүхэр ПетровФедорМитрофанович — аймагай Соведэй депутадуудта кандидадта дэбжүүлэгдэбэ.

Нүхэр Федор Митрофановичые, Гашайн МТС-ын дэргэдэ үнгэргэгдэһэн, колхозниигууд — һунгагшадай суглаан дээрэ дэбжүүлбэ.

Гашайн МТС-ын хүдэлмэришэдэй, служащинарай ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, һунгалтын урда тээхи суглаан хадаа тус МТС-ын директор, 1939 ондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсагша нүхэр В. М. Зайцевые Аймсоведэй депутадуудта кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Н-Заганай сельсоведэй, «Красный Заган» колхозой һунгагшад болбол колхозойгоо эрхим һаалиша — стахановка нүхэр А. Е Алексеевае депутадуудта кандидат болгон, нэгэн һаналаар дэбжүүлһэн байна.

Тус сомоной «Ударник» колхозой колхозниигууд болбол, аймагай газартаряалангай таһагые эрхилэгшэ, партиин член нүхэр Бенедиктов Терентий Афанасьевичиие депутадуудта кандидадаар дэбжүүлээ.

ЗАКАМИН

Аймагай хүдэлмэришэд, служащинар ба колхозниигууд хадаа арадай үнэн хүбүүд ба басагадые Аймсоведэй депутадуудта кандидадууд болгон дэбжүүлнэд.

«Май 1» колхозой колхозниигууд болбол, эндэхи дунда һургуулиин директор нүхэр ХамаевыеАймсоведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлбэ.

Аймагай Соведэй депутадуудта кандидадууд болгогдон, колхозой түрүүлэгшэ — орденто нүхэр Гомбоев ба БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Цымбеева гэгшэд Санагын сомоной ажалшадаар дэбжүүлэгдэбэ.

Зэдын вольфрамова комбинадай коллектив болбол горно инженер нүхэр Ткачевые, хүдэлмэришэн — стахановец нүх. Харламовые ба врач нүх. Логиновые Аймсоведэй депутадуудта кандидадууд болгон дэбжүүлбэ.

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой колхозниигууд, Бүхэсоюзна хүдөөажахын выставкэдэ хабаадагша нүхэр Татбаловые Аймсоведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлбэ.

У. А.

Киевскэ областиин Васильковско районой, Ильичын нэрэмжэтэ колхозой звеньевой — БСХВ-ын хабаадагша, ВКП(б)-эйн член Бачинская хадаа гектарһаа 400 цент. свекла хуряагаа. Мүнөө 1940 оной выставкэдэ кандидадаар дахин дэбжүүлэгдээ. (ТАСС-ын фото-клише).

Европодохи дайн

Париж, ноябриин 11. (ТАСС). Гавас агенство иигэжэ мэдээсэнэ: «Үсэгэлдэр, хоёр атакын һүүлээр противник багахан урагшаа дабхиһан байна. Гэбэшье, манай пехота ба артиллериин гал доро, гэдэргээ сухарихa баатай болобо. Хоёр талаһаа авиациин активность үзэгдэһэн байна. Һүниндөө фронт дээрэ ямаршье операци болоогүй».

Гавасай мэдээсэһэнэй ёһоор, французска далайн флот болбол Германида эльгээгдэхээр хараалагдаһан, 200 мянган тоннһоо дээшэ товарнуудые, дайнай түрүүшын юһэн неделиин туршо дотор конфисковалһан байна.

* * *

Нью-Йорк, ноябриин 11. (ТАСС). Эквадорой правительство болбол Номохон далайн уһанда шэнгэһэн, мэдэгдээгүй Германска военнэ кораблиие бэдэрхын тулада, Эквадорто хабаатай Галапагосско аралнуудай районииe шэнжэхыень хоёр английска военнэ кораблнуудта зүбшөөрэбэ.

Ассошиэйтед прессын мэдээсэһэнэй ёһоор, Английска уһан-сэрэгэй патрулиие шангадхахын тулада Атлантическа далайн урда талада французска 6 военнэ корабль ерэһэн байна.

* * *

Лондон, ноябриин 11. (ТАСС). «Национал Цейтунг» гэжэ Базельскэ газета болбол Мюльгейм ба Вальдсхут хоёрой хоорондо Рейн мүрэнэй хотироһон райондо, германска инженернүүдэй хүдэлмэринүүд тухай мэдээсэнэ. Германска инженернүүд болбол энэ райондо боложо магад үерые багадхахын зорилгоор, Рейнын уһанай хэмжээе доошоруулхын һэдэлгэнүүдые хэнэ.

Берлин, ноябриин 11. (ТАСС). Германска армиин верховно командовани болбол иигэжэ мэдээсэнэ: «Баруун тээ, артиллерийскэ разведывательнэ һулахан ябуулга үзэгдэнэ. Нэгэ французска аэростат, Кольмара шадар манай истребителеэр сохигдобо».

* * *

Лондон, ноябриин 11. (ТАСС), Английска авиациин министерствын мэдээсэһэнэй ёһоор, разведка хэхые һэдэһэн противнигай самолёдонь, үсэгэлдэр Английска зүүн эрье шадар үзэгдэһэн байна. Английска истребительнүүд тэрэ самолёдые уһан соо, хашан буулгаһан байгаа. Тэрэнь «Дорнье» типэй ниидэдэг лодка байгаба.

* * *

Лондон, ноябриин 12. (ТАСС). «Дейли геральд» газедэй мэдээсэнэй ёһоор ноябриин 10-да, Англиин эрьенүүдэй зарим пунктнууд шадар нэгэхэды германска самолёдууд харагдаһан байна. Английска 2 самолёт хадаа зүүн эрьенүүд шадар германска самолёдто добтолон орожо, тэрээниие далай соо буулгаба. Германска самолёдой экипаж абарагдаһан ба самолёдонь шэнгэһэн байна. Һүүлээрэнь германска хоёрдохи самолёдой харагдахадань, тэрээнэй урдаһаа английска истребительнүүд ниидэн гараба. Германска самолёт болбол манан соо хоргодоһон байна. Үглөөгүүр, тэндэхи ажаһуугшад хадаа германска самолёдые Кент графствын зүүн-урда эрье дээрэхи зенитнэ буунуудай буудахыень хараһан байна. Германска нүгөө самолёдонь загаһабарилгын судныи мачтаһаа хэды ярд (хэмжээгэй единица) дээгүүр, зүүн-хойто эрьеһээ 4 мил холуур ниидэжэ гараба. Эрьеһээнь 5 мил холо газарта, самолёдуудай моторнуудай дуун дуулдаһан байна гэжэ, загаһабарилгын судэнууд мэдээсэһэн байна.

* * *

Лондон, ноябриин 12. (ТАСС). Далайн министерствын официальна мэдээсэһэнэй ёһоор, 665 тонн уһабагтааха «Нортсерн Роуэр» гэжэ судна хосороһондо тоологдоно. Судныи команда 27 хүн байгаа.

Брюссель, ноябриин 12. (ТАСС). «Суар» газета иигэжэ мэдээсэнэ: «1400 тонн уһабагтааха «Понзано» гэжэ английска пароход Ферролиһоо (Испани) 70 мильдэ германска подводно лодкоор шэнгээгдэһэн байна».

* * *

Париж, ноябриин 12. (ТАСС). Гавас агенство болбол дайнай ябуулгануудтухай иимэнүүд мэдээнүүдые үгэнэ: «Ноябриин 11-нэй һүни, противнигай самолёдууд хадаа Франциин зүүн-хойто районууд дээгүүр ниидэһэн байна. Бүхы фронтнууд дээрэ, үдэр номохоноор үнгэрэбэ». «Ноябриин 12-ой үглөөгүүр, һүниндөө фронтын участогууд дээгүүр багахануууд тулалдаанууд болоһон байна».

* * *

Лондон, ноябриин 12. (ТАСС). Рейтер агенство мэдээсэнэ: «Ноябриин 10-най үдэшэ, английска самолёдууд баруун урда Германи дээгүүр разведывательнэ ниидэлгэнүүдые хэбэ. Ниидэлгэнүүд хадаа Штутгарт, Мангейм ба Нюренберг городууд дээгүүр ябуулагдаһан байгаа. Самолёдуудай нэгэнь аэродром дээрээ бусаагүй».

* * *

Нью-Йорк, ноябриин 12. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агенство болбол, үсэгэлдэр, Темзын уһанда байһан английска пароходой, 70 хүнэй составтай командые английска полици арестовалһан байна гэжэ Лондонһоо мэдээсэнэ. Пароходойнь нэрэ ба арестовалагдагшадай гэмнэгдэһэн ушар мэдэгдээгүй, гэжэ мэдээсэнэ.

* * *

Нью Йорк, ноябриин 12. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агенствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Нью-Йоркско гаваньда байһан «Локхид» гэжэ 2 бомбардировщигтой баржа шэнгэбэ. Бомбардировщигуудань Англи ошохо пароходто ашаглаха ёһотой байгаа.

ССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ЭЭЛЖЭЭТЭЭШЭ V СЕССИ

БАРУУН БЕЛОРУССИИН АРАДАЙ СУГЛААНАЙ БҮРИН ЭРХЭТЭ КОМИССИИН МЭДҮҮЛГЭ

*НҮХЭР ПРИТЫЦКИИН ҮГЭ *)*

(Белостокско областиин, Сокольско уездын. Гаркавичи деревниин хүдэлмэришэн-хюрөөшэн)

Нүхэдүүд, ССР Союзай Верховно Советэй депутадууд! Баруун Белоруссиин арадууд болбол Белорусска Советскэ Социалистическа Республикын золто арадһаа, өөһэдын нэгэшүһэтэ ахадүүнэрһөө 20 жэл соо таһархай байгаа. Зоболон ба эрхэгүйдэлгээр дарагдаһан, даралагдаһан, хашагдаһан ба культураһаа хаһагдаһан, хоссролгодо хүрэгдэһэн—бидэнэр болбол хүнэй ажаһууха тон элементарна эрхэнүүд ба условинуудһаа хаһагдаһан байгаабди. Панска Польшын правительство болбол арадай үзэл бодолые дарахын, тэрээнэй национальна мэдэрэлые, тэрээнэй культура ба түрэлхи хэлые үгыхэхын, белоруссуудые хүсөөрөө полягууд болгохын ба тэдэнэй сүлөөрэн бадараха этигэлые хаһахын тулада, алибүхы юумые хэһэн байна. Зүгөөр, тон хэсүү муухай ба хүшэр бэрхэ жэлнүүдэй торшо соошье бидэнэр, Баруун Белоруссиин даралагдаһан ба баһамжалагдаһан арадууд хадаа агууехэ Сталин ба 170 миллионно советскэ арад хадаа ахадүүгэйгөө гарые бидэндэ һарбайха ба бидэнние помещигүүдэй ба капиталистнуудай эксплоатациин ярмоһоо сүлөөлэхэ саг ерэхэ гэжэ хүсэд этигэдэг байгаабди. **(Нэрьемэ аплодисментнүүд).**

Эбдэжэшье, галдажашье, үгы хэжэшье шадагдахагүй, тэрэ ерээдүйдөө этигэлэй түлөө манай олон эрхим хүнүүд, манай ахадүүнэр ба эгэшэнэр хадаа панска Польшын тюрьмэнүүдтэ ба хаалтануудта үхөө. Манай сүлөөрэхэ саг ерэхэ гэжэ этигэдэг һэмди. Энэ этигэл хадаа тэмэсэлдэмнай бидэндэ хүсэ олгодог байгаа, мүнөө болоходо энэ дэмы бэшэ байгаа гэжэ харабабди. Агууехэ советскэ арад, тэрээнэй илагдашагүй Хүдэлмэришэн-Таряашанай Улаан Арми хадаа, советскэ правительствын приказаар, энэ удаан хүлеэгдэһэн сүлөөрэлгые бидэндэ асараа.

Сентябриин 17-до, бидэнэр болбол Улаан Армиин түрүүшын частьнуудые манай хариһнууд дээрэ, манай городууд ба селонуудта угтаһан байнабди. Тиихэдэ, манай зүрхэнүүд баяраар силтарһан ба бидэнэр хадаа Улаан Армиин замые сэсэгээр хушаһан байнабди. Энэ хадаа крын полевой сэсэгүүд байгаа, гэбэшье Баруун Белоруссиин арадууд Советскэ Союзай агууехэ арадуудай бүлэдэ орохынгоо түлөө эһээгээрээ голосовалаһан байна. Арадуудай түйлай ехэ тюрьма байһан панска Польша хэдэхэн үдэрнүүдэй торшо соо һандаран унаа, манай арад болбол олоб жэлэй харанхы һүниин һүүлээр, гэрэлтэ дулаан, наратай үдэрөө хараа.

Нүхэдүүд, панска Польша хадаа Баруун Белоруссиин арадуудта үнэхөөрөө тюрьма байгаа.

Польско алууршад болбол манай арадай сүлөөтэйгөөр дуугарахые хорихоһоо гадна, мүн хэлэрхэдээ энеэбхилхыень мартуулхы хүсэһэн байна. Манай хүүгэд энеэбхилэнгүй ургадаг һэн. Тэдэнэйгээ хонгёо һонор хоолойе дуулаагүйбди. Тэдэнэр хадаа өөһэдынгөө түрэлхидэй, өөһэдынгөө аханар ба эгэшэнэрэй байһан, тэрэ эрхэгүй байдалые бага наһанһаа мэдэдэг һэн. Тэдэнэр болбол хүүгэдтэл адали сэшээр, аймхайгаар, зоболонтойгоор хүн болодог һэн.

Нүхэдүүд, Баруун Белоруссиин арад ехэл гашуудал ба зоболон үзөө гээшэ. Энэ сагай торшо соо манай арадай эрхим хүүүүдэй ехэ шуһан адхараа юм. Панска Польшын тюрьмэнүүдтэ ба полицейскэ участогуудта зоболон тулиһан, белоруссууд, украинцнууд, полягууд, еврейнүүдэй — Баруун Белоруссиин эрхим басагад ба хүбүүдэй нэрэнүүдээр, нэгэбэшэ үйдхарта список табигдаха байгаа.

Баруун Белоруссиин таряашад хадаа газаргүйдэлгэ, зоболон ба эрхэгүйдэлгын зутар хашаланда хабшагданхай байгаа. Бүхы газарай гурбанай хоёр хубинь помещигүүдэй ба польско малнадуудай гарта байгаа. Хэдэн арбаад мянган таряашан айлнууд ерэйдөөшье газаргүй ба моригүй һэн. Белорусска таряашад болбол өөһэдынгөө хизааргүй дуралдаг, тэдэ һайхан нуурнууд, тарялангуудай ба ой модонуудынь бузар помещигүүдээр ба осаднигуудаар эзэлэгдээд байхадань, гашуудалаар ба үйдхараар харадаг һэн. Ажалша таряашан хадаа заһоно ороо арадта хабаадаха ёһотой байһан, тэрэ панска газар дээрэ хүлөөшье табиха эрхэгүй байһан юм. Панска лесничүүд хадаа помещигэй модон сооһоо нэгэшье жэмэсэй таһарһанай түлөө таряашанние сохидог һэн. Панска модон сооһоо нэгэшье шэлбээһэ абаһанайнь түлөө таряашание штрафдадаг, сохидог ба тюрьмэдэ хаадаг байгаа.

Манай таряашад хадаа тахяа шубуунай байхаар гэрнүүд соо, түлүүр түлеэд байдаг һэн: лампа хадаа ехэл шухаг зүйл байһан юм. Таряашад сахар худалдажа абаха аргагүй байгаа, тэдэнэр сахарайшье амта мартажархёо.

Нүхэд депутадууд! Энэ үнгэрһэн барга муухай байдал тухай хэлэхэнь намда тон хүшэр байна. Манай тэндэ хэдэн зуугаад мянган хүдэлмэришэд ба таряашад үзэг бэшэг мэдэхэгүй, манай тэндэ бүхэли деревнинүүд ямаршье медицинскэ туһаламжаһаа хаһагданхай, заводууд ба фабриканууд дээрэ хүдэлмэришэнэй хэмжээлэшэгүй хүшэр байдалыень хэншье хамагаа адаггүй байгаа гэхэдэ, таанарай этигэхэтхэнайшье бэрхэ. Манай түрэлхи, белорусска хэлэн һургуулинуудһаа намнагдаһан, манай арадай национальна зол, манай национальна культура хадаа полицейскэ сабахяар буртагта гэшхэгдэһэн байна.

Советскэ Союзда тоншье ондоо. Советскэ хүүгэд золтой жаргалтай орондо хүмүүжэнэ, тэндэ Ленин-Сталинай парти ба советскэ правительство хадаа тэдээн тухай анхарал оролдолго табина. Эндэ хүүгэдэй эрхэнүүд болбол үшөө тэдэнэй гархаһаа урид хангагдана. Манай тэндэ хүүгэн бүриин түрэлгэ хадаа зоболон байгаа. Манай тэндэ, Баруун Белоруссиин арадуудай дунда польско пануудай бии болоһон, национальна химаралдаае ба даралалтыень үлгыдэшье хэбтэһэн хүүгэд мэдэхэ шахуу болоһон юм. Хэрбээ ши белорусс түрөө һаа, дайдал хэрэгтэйш, хэрбээ ши еврей түрөө һаа, алибүхы гомодол, баһамжалга ба доромжололго хүлеэ. Панска Польшодо эгээл имэ байгаа, зүгөөр энэ хадаа белорусска арадай ажабайдалда дахин хэзээдэшье тэхэрихэгүй. **(Нэрьемэ аплодисментнүүд).** Бидэнэрэй зоболон тулиһан, үлэсэһэн гэшэ хизааргүй. Улаан Армиин частьнуудай ерэмсээрэнь, бидэнэр болбол манай эндэ советскэ засаг тогтоохые улаанармеецнуудые хүлеэһэн байнабди. Тээд, Улаан Армиин боецүүд ба тэдэнэй командирнууд хадаа бидэндэ имэ зүбшэл үгөө һэн: советскэ засаг—энэ хадаа арадай засаг гээшэ. Тэрээнние өөһэдөө эмхидхэгты, тэрээнние өөһэдөө байгуулагты, юуб гэхэдэ, таанар өөһэдынгөө ажабайдалай эзэд гээшэт.

Бидэнэр, таряашадай комитедүүдые байгуулааһэмди. Арадта законно хабаадаха ёһотой, тэдэ газарнуудые арадай ажалша гарта бусаагаабди, ушарынь, бүхы газарай законно эзэдэнь хадаа арад лэ байжа шадаха байна.

Нүхэдүүд! Агууехэ пролетарска гимн бии гээшэ, зүгөөр, польско пануудай засагай байхада, тэрээнние дууланай түлөө тюрьмэдэ хаадаг байһан юм. Энэ гимнын үгэнүүдэнь манай зүрхэнүүдтэ, манай арадай зүрхэнүүдтэ хэзээ бүхэндэ байгаа. **(Аплодисментнүүд)**

Эдэ хоригдоһон, агууехэ ба үнэн үгэнүүд имэ түргэнөөр бидэнэй бодото зүйл болохо юм гэжэ, газар хадаа тэрэнэй законно эзэдэй—арадай гарта ороха ба паразидууд бусалгагүйгөөр, хэзээдээ үлдээгдэхэ юм гэжэ һанажа шадаха байгаа гээшэгүбди? **(Удаан аплодисментнүүд).**

Нүхэдүүд! Үшөө һаяхан балай харанхы ба гуйраншалажа байһан манай деревнинүүдтэ зол жаргал ба гэрэл ерээ, белорусска хүдэлмэришэдэй гэртэ зол жаргал ба гэрэл ерээ. Агууехэ советскэ арад хадаа ахадүүгэй ёһоор бидэндэ туһалаад, польско пануудай даралалтаһаа,— барга харанхы, эрхэгүйдэлгэ ба тюрьмэһөө,—урдын Польшоһоо бидэнние сүлөөлэһэн байна.

Арадай Суглаа татаха эрэлтые Белостогой пролетариат түрүүлэн хэлэһэн байна. Һунгалтануудай эмхидхэлэй комитет байгуулагдаһан ба Арадай Суглаанай депутадуудые һунгалтанууд соносхогдоһон байна. Бүхы Баруун Белоруссида болоһон хэдэн мянгаад митингнүүдтэ хандаһан хүдэлмэришэд, таряашад ба интеллигенци болбол Баруун Белоруссида ямар засаг байгуулхаб гэжэ шиидхэхэ ёһотой Арадай Суглаа татахые эрэлэн байна. Арадай Суглаан болбол Баруун Белоруссиие Белорусска Советскэ Социалистическэ Республикатай ниилүүлхэ тухай асуудал шиидхэхэ ба помещигүүдэй газарнуудые конфискацилаха тухай, фабриканууд, заводууд ба банканууд хэндэ хабаатай байха тухай асуудалые шиидхэхэ ёһотой байгаа.

Октябриин 2—Арадай Суглаанда депутадуудые һунгалгын үдэр—Баруун Белоруссидахи арадай агууехэ һайн үдэр болоһон байна. Манай арад болбол өөрынгөө историдо эгээл түрүүшынхеэ, тон үргэн демократиин үндэһэ һуури дээрэ: ямаршье хизаарлалтагүйгөөр, социальна уг гарабал, зөөри шадалай зэргэ, шажан шүтэлгэ, эрэ эмын ба национальна-стиин илгааһаа дулдыдангүйгөөр, һунгалтануудые үнгэргөө.

18 наһа хүрэһэн бүхы гражданууд болбол өөрынгөө арадай һунгагдамалнуудай түлөө энэ арадай голосованида ехэ баяртайгаар хабаадалсаба.

Һунгагшадай 96,71 процентнь голосованида хабаадаа. Һунгалтанuудта хабаадагшадай 90,67 процентнь хадаа хүдэлмэришэдэй олонтоото суглаануудаар, таряашадай комитедүүдээр, хүдэлмэришэдэй гвардинуудай суглаануудаар, ажалша интеллигенциин олонтоото суглаануудаар дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудай түлөө өөһэдынгөө голосуудые үгэбэ. 18 наһанай эдиршүүд, хүгшэд, хүбүүд ба басагад—эдэнэр бүгэдэ, арадай зол жаргалай түлөө голосовалахын тулада, һунгуулиин участогууд дээрэ хүхиу һайхан дуунуудтайгаар ерэһэн байна. **(Аплодисментнүүд).**

Польско сагаангвардейцүүдэй үлэгдэлнүүд, осаднигууд, бай нэмэрһэн полицейскэ алуурша хадаа манай имэ зоригжол ба нэгэдэлые харахадаа, Советскэ засагые тогтоохо гэһэн арадай дуразоригые харахадаа, өөһэдынгөө нүхэ һүбэрүү хоргодоо. Тэдэндэ гамхайрал үгыхэгүйбди! Арадые мэхэлэжэ хэбшье, хэзээдэшье шадахагүй, тиимэһээ манай дайсад энээндэ бү найдаг.

Октябриин 28—Баруун Белоруссиин Арадай Суглаанай зарлагдаһан үдэр—арадай дурасхалда мүнхэдөө үлэхэ ба белорусска арадай историдо ороходо. Бүхы арадай дуразоригые харуулхын ба арадай табиһан асуудалнуудые шиидхэхын тулада,—тэрээнние арадай эрэһэн ёһоор шиидхэхын тулада, энэ үдэр 926 депутадууд Белостокто суглараа һэн.

Эдэ 926 депутадууд—хэд гээшэб?

Тэдэнэй дунда, Баруун Белоруссиин ажалшадые даралгашад—нэгэшье помещик, нэгэшье капиталист, нэгэшье польско шляхта, нэгэшье осадник, нэгэшье полицейскэ, дайсанай нэгэшье хүлэһэншэн үгы.

Манай депутадууд—эдэ хадаа Баруун Белоруссиин хүдэлмэришэд, таряашад, ажалша интеллигенциин түлөөлэгшэд.

Бидэнэр, Арадай Суглаанай депутадууд хадаа Советскэ засагай түлөө—Баруун Белоруссиие Белорусска Советскэ Социалистическэ Республикатай ниилүүлхын түлөө түйлай ехэ дээшэлэлээр, агууехэ баяраар хэлэжэ ба нэгэндүүгээр голосовалажа, помещигүүдэй ба монастырьнуудай газарнуудые конфискацилаха тухай, банкнууд ба томо промышленностьнуудые национализацилаха тухай асуудалнуудые шиидхэһэн байнабди.

Арадай Суглаанай болоһон, тэрэ зал хадаа уйтан байгаа. Юуб гэхэдэ, хүнэй зол тиимэ ехэ байгаа үгэ хэлэхэ дуратан тон олон байгаа, өөр тухайгаа, өөрынгөө ажабайдал тухай, арадай ашаг туһаа саашанхи хүдэлмэринүүд тухай мирэ байгуулалтын зоригуудууд ухай хүн бүхэн ехээр хэлэхые хүсэдэг байгаа.

Бидэнэр, Арадай Суглаанай депутадууд болбол баяртайгаар, нюдэнүүдтээ баясхалантай нёлбоһотойгоор, нэрьемэ аплодисментнүүдээр ба «Ура» хашхаралгаар, арадай дуразориг ба хүсэлые харуулаһан байнабди, агууехэ ба түрэл эсэгэ—нүхэр Сталинда, Советскэ Правительстводо, бүхы советскэ арадта ба бидэнние сүлөөлэгшэ Улаан Армида баясхалан мэдүүлһэн байнабди. **(Нэрьемэ аплодисментнүүд. Бүгэдэ бодно).**

Арадай Суглаанай депутадууд болбол өөһэдынгөө һунгагшадай захяануудтайгаар ерэжэ, Баруун Белоруссиин арадай үни сагһаа хүйшэ хүсэһэн, тон аминаһанайнь асуудалнуудые шиидхэһэн байнабди. Энэ хадаа өөрынгөө сүлөөрэһэн арадай түлөө баяр ба омогорхолые үзэжэ байһан, мартагдашагүй часууд байгаа. Баруун Белоруссиин арадуудай дуразоригые харуулагша, ёһото, бүрин эрхэтэ эзэн болоһон, Белорусска Арадай Суглаан болбол манай территори дээрэ байгуулагдаха гүрэнэй засагай характер тухай асуудалые, түбхын түрүүн шиидхэхэ ёһотой байгаабди.

Засагай характер тухай асуудал шиидхэхэдээ, бидэнэр болбол агууехэ Советскэ Союзай жэшээдэ хандаһан байнабди. СССР-эй арадуудай историческа опыт болбол Советскэ лэ засаг хадаа помещигүүдгүйгөөр ба капиталистнуудгүйгөөр, арадань өөһэдөө ерөөсөө хүтэлбэрилдэг, тиимэ үнэхөөрөө арадай засаг мүн гэжэ бидэнние һургана. **(Аплодисментнүүд)**

Хаана Советскэ засаг байнаб, тэндэ хүлэһэншэ богоолшолго хойшолонгүй үгыхэгдэнхэй, хүнние хүнэй эксплоатацилга үгыхэгдэнхэй. Хаана советскэ засаг байнаб, тэндэ ажаллаха эрхэ, амараха эрхэ, эрдэм һураха эрхэ, хүгшэ наһан болоходоо, тэрэшэлэн—үбшэн зэмдэг ба ажал хэхэ шадабаря гээхэ ушартаа материальна тэдхэмжэ абаха эрхэ Сталинска Конституцяар хангагданхай. Хаана Советскэ засаг байнаб, тэндэ хүн тухай сталинска анхарал хадаа бүхы ажабайдалай хүтэлбэрилхын эхи һуури болоно, гансал тэндэ үргэн ажалша массада бодото демократизмын тухай хэлэгдэжэ шадагдаха байна.

Хаана Советскэ засаг байнаб, тэндэ национальна даралалта үгы ба тэгшэ бэшэ байдал үгы, байжашье шадахагүй, тэндэ бүхы арадууд нэгэдэмэл эбтэ бүлэ болоно. Советскэ засагай байһан газарта бүхы арадуудай культурын гайхамшаг бадаралта мандаха аргатай байна.

Советскэ Союзай жэшээ ба панска Польшодохи манай эрхэгүй ажабайдалай гашуудалта опыт болбол, гансал Советскэ засаг хадаа Баруун Белоруссиин арадуудые ядаралһаа, гуйраншалгаһаа, хара барга ба эрхэгүй байдалһаа хахасуулажа шадаха, гансал Советскэ засаг хадаа бидэндэ политическэ, ажахын ба культурна бадаралтые хангаха, Баруун Белоруссиин бүхы арадуудай национальна хүгжэлтые хангаха байна гэжэ бидэнние этигүүлэнэ.

Эгээл имэһээ, Белорусска Арадай Суглаан хадаа Баруун Белоруссиин арадуудай дуразориг ба хүсэлые харуулан, Баруун Белоруссиин бүхы территори дээрэ ажалшадай депутадуудай Соведүүд—Советскэ засаг, город ба деревниин ажалшадай засаг тогтоолгые соносхоһон байна.

Зарим европейскэ гүрэнүүдэй засаглагшад хадаа, арадые мэхэлэһэн ба тэрээнние хээрэ хаяад тэрьелэһэн правительствотой, урдын Польшын территори дээрэ капиталистическэ байгуулгые тэхэрюулэн бодхоохо тухай һанаашална. Советскэ засагһаа ондоо, ямаршье засаг бидэндэ хэрэггүй гэжэ Баруун Белоруссиин арадуудай нэрэһээ мэдүүлнэбди! Манай арад хадаа Советскэ засагай түлөө, ажалшадай засагай түлөө һүүлшынгөө дуһал шуһан хүртэр тэмэсэхэ! Бидэнэр болбол Баруун Белоруссиин территори дээрэ Советскэ засагай түлөө бүхыгөө, тэрэ тоодо тон үнэтэ—өөһэдынгөө аминаһые үгэхөөр бэлэмди! **(Аплодисментнүүд).**

Арадай шуһа һорохые һэдэгшэд бүхэн, энээнние һайтар ойлгог. Тэдэнэй һанаашалгань хэзээдэшье хүсэлдэхэгүй,—манай бүхы арадай дуразориг имэ байна.

Нүхэдүүд, Белорусска Советскэ Социалистическэ Республикын составта Баруун Белоруссиин оролго тухай Баруун Белоруссиин Арадай Суглаанай декларациин уншахыем зүбшөөрыт.

«Манай арадта ядарал үгэйрэлээр ба хюдалгаар занажа байгаа акулта хүшэр часта, агууехэ Советскэ Союз болбол Баруун Белоруссиин арадзоной ажабайдалые ба зөөрние хамгаалга дороо абаһан байна.

Хүдэлмэришэн-Таряашанай илагдашагүй Улаан Армиин туһаламжаар, Баруун Белоруссиин арадууд хадаа помещигүүдэй ба капиталистнуудай господствоһоо сүлөөлэгдөө. Белорусска арадай элементарна эрхэнүүдые ба национальна достоинствые үгыхэгшэ польско пануудай даралалта доро, белорусска арадые доромжолон баһамжалгын хара жэлнүүд хэтэдээ үнгэрэн барагдаа.

Баруун Белоруссиин ажалшад болбол, Советскэ Социалистическэ Белоруссиие байгуулагша ахадүүнэртээ хэзээ бүхэндэ таһалашагүй, мяха шуһанай холбоотойдо өөһэдынгөө тоолодог байгаа.

Баруун Белоруссиин ажалшад болбол бүхы белорусска арад, бүхы белорусска газар мүнөө болтор хоёр хубинуудта таһаранги байһыень хамтадхан нэгэдхэхые эрид эрибэ.

Белорусска арадай дуразоригые дээдэ закондо тооложо, Арадай Суглаанай тогтоохонь:

Баруун Белоруссиие Советскэ Союзай ба Белорусска Советскэ Социалистическэ Республикын составта абахыень, белорусска арадые единэ гүрэндэ хамтадхан нэгэдүүлжэ, эиэгээрээ белорусска арадые хахасуулгада эсэс табихыень Советскэ Социалистическэ Республиканууда Союзай Верховно Соведые ба Белорусска Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Соведые гуйха.

Баруун Белоруссиин арад болбол үни удаан жэлэй даралалтаар тэрээндэ ушаруулагдаһан гүнзэгы шархануудые, ганса лэ Белорусска Советскэ Социалистическэ Республикын составта байхадаа эдэгээжэ шадаха ба агууехэ Советскэ Союзай туһаламжаар, ажахыгаа дэбжээжэ ба шэнэдхэн табижа, сүлөөлэгдэһэн арадта достойно арадай культурые хүгжөөжэ ба Баруун Белоруссиин бүхы ажалшадай энхэ амагалан байдалай һалбаралтые хангажа шадаха байна.

Белорусска Советскэ Социалистическэ Республика мандаг!

Манай хүсэл түгэс эхэ орон—агууехэ Советскэ Социалистическэ Республиканууда Союз мандаг!» **(Нэрьемэ удаан аплодисментнүүд).**

Энэ декларации хадаа Баруун Белоруссиин Арадай Суглаанай депутадуудаар нэгэндүүгээр абтаба. Энэ хадаа Баруун Белоруссиин бүхы ажалшадай дуразоригые ба хүсэлые харуулана.

(Нүхэр Притыцкий болбол түрүүлэгшэдэ декларациие барюулна. Нэрьемэ аплодисментнүүд, бүгэдэ бодно).

Нүхэдүүд, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд! Газарай асуудал, хэнэйшье мэдэһээр, энэ хадаа Баруун Белоруссиин ажалшадые ехэ һонирхуулдаг асуудал гээшэ. Панска газарэзэмдэлые үгыхэлгэ ба энэ үндэһэ һуури дээрэ үргэн масса таряашадай дунда газаргүйдэлые ба багагазартайе усадхалга болбол таряашанай үлэсхэлэн зоболон ба гуйраншалгада хойшолонгүйгөөр эсэс табиха гэһэн удхатай байна.

Эгээл имэһээ, Баруун Белоруссиин Арадай Суглаан болбол ажалша таряашадай бодото интересүүдые хүтэлбэри болгон, бүхы ажалша массын дуразоригые харуулан, Баруун Белоруссиин территори дээрэ бүхы помещигүүд ба монастырьнуудай газарые, гүрэнэй томо чиновнигуудай газарнуудые бүхы хүдэлэхэ ба хүдэлэхэгүй инвентарьтайнь, бүүсашадарай барилганuудтайгаарань конфискацилгые соносхоо. Арадай Суглаан болбол бүхы газар бүхы недртэеэ, мүн ой модон ба уһан бүлтадаа арадай зөөри, тодорхойлон хэлэбэл, гүрэнэй үмсэ гэжэ соносхобо. Арадай Суглаан болбол панска газарнуудые таряашадай комитедүүдээр абалгые ба тэдэнние ажалша таряашадай гарта үгэлгые нэгэндүүгээр баталаба. Арадай Суглаан болбол газарые, хэн тэрээн дээрэ хүдэлмэрилнэб, хэн тэрээнние ажалланаб, гансал тэрэ хэрэглэжэ шадаха байна гэжэ шиидхэбэ.

Газарай асуудал тушаа Баруун Белоруссиин Арадай Суглаанай шиидхэбэри имэ байна.

Баруун Белоруссиин хүдэлмэришэд, таряашад ба ажалша интеллигенци хадаа банканууд ба томо промышленностьнуудые национализацилаха тухай асуудалые өөһэдынгөө олонтоото ба олонзонто митингнүүд, суглаануд дээрэ табиһан байна. Энэшье хүсэд ойлгосотой. Банканууд хадаа помещигүүдэй ба капиталистнуудай гарта байхадаа, эксплоататорнуудай господствые бүхэжүүлхэ зэбсэг байһан ба хүдэлмэришэд, таряашадай хүзүүн дээрэ байжаха аргые тэдэндэ олгодог байгаа. Фабрикантнууд ба заводчигууд хадаа хүдэлмэришэдые гамхайрагүйгөөр эксплоатироваладаг ба тонодог, ремесленнигүүдые һүйдхэдэг байгаа, Баруун Белоруссиин таряашадай боро бодолые миинтээр абадаг байгаа. Тэдэнэр барагдашагүй баялигые суглуулан, хүдэлмэришэдые даралтада барижа байгаа.

Хүнние хүнэй эксплоатацилгые үгыхэхын ба паразидууд—фабрикантнууд, банкирнууд ба заводчигуудай засагые, ажалша арадые даралаха засагые үгыхэхын зорилгоор, Баруун Белоруссиин Арадай Суглаан болбол банканууд ба томо промышленностьнуудай национализацилгые соносхоһон ба тэдэнние арадай зөөри, гүрэнэй үмсэ гэжэ соносхоһон байна.

Бидэнэр депутадууд, энэ шухала асуудалые иигэжэ шиидхээбди. Энэ манай шиидхэбэри хадаа Баруун Белоруссиин бүхы арадай хүсэлнүүд ба захяануудые харюулана.

Хүдэлмэришэн-Таряашанай Улаан Армиин хэдэ хэдэн боецүүд ба командирнууд болбол Советскэ Правительствын ба нүхэр Сталинай приказые дүүргэхэ зуураа, Баруун Белоруссиин ажалшадые сүлөөлэхэ зуураа, польско бандидуудтай тэмэсэлдэ героическоор үхөө. Тэдэнэй нэрэнүүдэнь белорусска арадай зүрхэнүүдтэ мүнхэдөө һанагдаха! Белосток городой хүдэлмэришэд ба интеллигенциин дурадхалаар, Баруун Белоруссиин Арадай Суглаан болбол Баруун Белоруссиин ажалшадые сүлөөрүүлхэ агууехэ хэрэгэй түлөө нүгшэһэн, геройнуудта Белосток городто памятник бодхоохо гэжэ тогтообо. **(Аплодисментнүүд).**

Хүндэтэ нүхэдүүд, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд! Баруун Белоруссиин Арадай Суглаан бидэндэ ехэ найдабари үзүүлээ. Арадай Суглаан болбол агууехэ ба илагдашагүй ахадүү арадуудай нэгэдэмэл, хүсэтэ бүлэдэ—Советскэ Социалистическэ Республиканууда Союзай составта Баруун Белоруссиие абхыень, Баруун Белоруссиин бүхы ажалшадай нэрэһээ ССР Союзай Верховно Соведые гуйхые, Арадай Суглаанай бүрин эрхэтэ комиссиин членүүд бидэндэ даалгаһан байна.

Бидэнэр болбол хожомдонги, һүйдхэгдэнги байһан Баруун Белоруссиие ойрын саг соо бадарангы хизаар, социалистическэ индустриин орон болгохын тулада, Советскэ Белоруссида ажаһуудаг өөһэдынгөө ахадүүнэр ба эгэшэдүүнэрэйгээ жэшээгээр, бүхы советскэ арадай жэшээгээр ба туһаламжаар, бүгэдые хэхэбди гэжэ Баруун Белоруссиин бүхы арадай нэрэһээ Таанарые найдуулнабди. Бидэнэр болбол Белорусска ССР-тэ ажаһуудаг өөһэдынгөө ахадүүнэрэй тулададаг, тиимэ үндэр ургасануудые өөһэдынгөө сүлөөтэ поленууд дээрэ тулахын түлөө тэмэсэхэбди. Бидэнэр болбол шэнэ фабриканууд ба заводуудые байгуулахабди, социалистическэ культурын үндэһэ һууринуудые байгуулахабди, Советскэ Союзай арадуудай ахадүү бүлын достойно членүүд болохын тулада бүгэдые хэхэбди. **(Аплодисментнүүд).**

Бидэнэр хадаа таанартай гар гараа барилсан, золто ба баясхалантай байдалые байгуулахабди. Бидэнэр болбол манай хара харанхы деревнинүүдые электрическэ гэрэлээр гэрэлтүүлхэбди, үзэгдөөгүй шэнэ ургасануудые абхын тулада, помещигүүдэй газарые хахалахабди. Бидэнэр хадаа буу зэбсэг гартаа барижа, манай агууехэ газарые хамгаалахынь тулада, хүбүүдээ Улаан Армида үгэхэбди. Хэрбээ манай газарые, манай сүлөөтэ социализмын дайсад доборолохо һэдээ һаань, бидэнэр болбол манай ахэ оронние хамгаалгада бага-ехэгүй бүгэдэ орохобди, хэрбээ хэрэгтэй болоо һаань, тэрээнэй түлөө аминаһаа үгэхэбди. **(Нэрьемэ аплодисментнүүд).** Энээгээр манда этигэхээ бү һэжэглэгты гэжэ гуйнабди.

Арадуудай агууехэ ханибарисаа мандаг!

Баруун Белорусси ба Баруун Украинын сүлөөрэһэн арадууд мандаг!

Агууехэ Советскэ Социалистическэ Республиканууда Союз мандаг!

Манай үеын агууехэ хүн, манай танил ба сүлөөлэгшэ нүхэр Сталин мандаг! **(Нэрьемэ удаан аплодисментнүүд).**

*) Белорусска хэлэн дээрэ хэлэгдэбэ.

Харюусалгата редактор Р. БЫМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная, 19. Телефоны: отв. редактора—3-44, отв. секретаря—3-23, отд. партийной жизни—7-55—2 зв., сельхозотдел—7-55, отдел кадров—5-07.

Типография НКМП БМАССР. Бурглавлит №1815